บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การประเมินผลโครงการบ้านจัดสรรสวัสดิการข้าราชการบำนาญที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" กรณีศึกษาโครงการนำร่อง 4 แห่ง คือ โครงการบ้านจัดสรรฯ บ้านจันทน์สว่าง บ้านนาเหล่า บ้านดงหมากคาย และบ้านโนนสะอาด เป็นการศึกษาในเชิงประเมินผลโครงการประเภทหลังจากปฏิบัติงานเสร็จแล้ว (EX-Post Evaluation of Completed Activities)

6.1 สรุปผลการวิจัย

เพื่อให้การสรุปผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงแบ่งการสรุปผลออกเป็น 2 ส่วนและแยกการสรุปเป็น 2 ด้านคือด้านผู้ดำเนินโครงการและด้านผู้อยู่อาศัยในโครงการดังนี้

6.1.1 ส่วนที่ 1 สรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานโครงการด้านกายภาพของโครงการบ้านจัดสรรสวัสดิการข้าราชการบำนาญ

1. ที่ตั้งของโครงการ

<u>ด้านผู้ดำเนินโครงการ</u>

สำหรับผู้ดำเนินโครงการถือว่าประสบความสำเร็จเพราะการคัดเลือกที่ตั้งโครงการบ้านจัดสรรอยู่เขตชานเมืองนั้นมีจุดประสงค์กระจายระบบสาธารณูปการออกไปเขตชานเมืองสอดคล้องกับผังเมืองรวมของนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นผลดีให้ประชาชนในชุมชนใกล้เคียงได้นำใช้สาธารณูปโภคเหล่านั้นด้วย

<u>สำหรับผู้อยู่อาศัย</u>

ผู้ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ในโครงการบ้านจัดสรรฯ บ้านนาเหล่า บ้านดงหมากคาย และบ้านโนนสะอาด มีความพอใจต่อกับที่ตั้งของโครงการ เพราะเห็นว่าอยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง สำหรับผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่ในโครงการบ้านจัดสรรฯ บ้านจันทน์สว่างเห็นว่าที่ตั้งโครงการอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองทำให้มีความยุ่งยากหลายด้านตามมาเช่นมีความยุ่งยากในการเดินทาง การเข้าถึงระบบสาธารณูปการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตแสดงออกในการตอบแบบสอบถามของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯ บ้านจันทน์สว่างพบว่า ที่ตั้งโครงการได้คะแนนที่อยู่ในระดับไม่พอใจมาที่สุด

ในความเป็นจริงที่ตั้งโครงการมีผลอย่างมากต่อต้นทุนการดำเนินการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการของโครงการ ยิ่งโครงการอยู่ห่างจากเขตใจกลางเมืองมากเท่าไร รัฐยิ่งต้องลงทุนมากขึ้น มีความยุ่งยากในการดำเนินการมากขึ้น และส่งผลทำให้การขยายตัวของตัวเมืองเป็นลักษณะกระจายไร้ระเบียบ (Urban Sprawl) คือกระจายแบบไร้ทิศทางหลายจุด โดยจะเห็นได้ว่าอยู่นอกเขตการวางผังเมือง และไม่มีการวางผังเมืองรองรับ

2. ระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการในโครงการ

ด้านผู้ดำเนินโครงการ

ผู้ดำเนินโครงการไม่สามารถดำเนินงานตามแผนและวัตถุประสงค์เพราะมีปัญหาในเรื่องงบประมาณการก่อสร้าง เนื่องจากช่วงระยะดำเนินการก่อสร้างเป็นช่วงที่ประเทศได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้ไม่สามารถสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานได้ครบตามความจำเป็น อีกอย่างหนึ่งเนื่องจากในขั้นตอนการวางแผนโครงการขาดการศึกษาโดยละเอียดจึงทำให้พบปัญหาในเวลาดำเนินงาน ผลคือในโครงการบางโครงการจึงไม่สามารถตอสนองสาธารณูปโภคที่จำเป็นให้ผู้อยู่อาศัยได้ ตัวอย่างระบบน้ำประปาในโครงการบ้านจันทน์สว่าง บ้านดงหมากคาย และบ้านโนนสะอาด ถนนในโครงการทั้ง 4 แห่งยังเป็นถนนดินแดงลูกรังเป็นต้น

สำหรับผู้อยู่อาศัย

ผู้อยู่อาศัยในโครงการเป็นผู้ที่ได้รับผลโดยตรงจากการที่ในโครงการมีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ เป็นผลทำให้มีความยุ่งยากในการดำรงชีวิตแสดงออกในการตอบแบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่าคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบน้ำประปา ถนนในโครงการ ระบบการระบายน้ำ และโทรศัพท์ อยู่ในระดับที่ไม่พอใจมากตามลำดับ

3. รูปแบบโครงการและรูปแบบอาคาร

ด้านผู้ดำเนินโครงการ

ลักษณะทางกายภาพของโครงการ ผังรวมโครงการมีลักษณะเรียบง่ายโดยแบ่งแปลงดินไปตามความยาวของถนน แบบแปลนบ้านมีเพียงแบบเดียวคือบ้านชั้นเดียว 3 ห้องนอน 1ห้องน้ำ ซึ่งมีความสะดวกในการดำเนินการก่อสร้าง และต้นทุนในการก่อสร้างไม่สูงมาก

ด้านผู้อยู่อาศัยในโครงการ

ลักษณะรูปแบบการวางผังโครงการไม่เอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน ไม่มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมร่วมกันเช่น สนามเด็กเล่น ส่วนที่นั่งพักผ่อน การวางผังที่มีแปลงบ้านยาวไปตามถนนทำให้การไปมาหากันไม่ได้รับความสะดวก

แปลนบ้านมีการจัดพื้นที่การใช้งานไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต การอยู่อาศัยและการใช้งานจริงในหลายส่วน เช่น ห้องอเนกประสงค์มีขนาดเล็ก ปัจจุบันมีขนาด 4x4 เมตร ผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่ต้องการอย่างน้อย 4x6 เมตร ห้องครัวเดิมมีขนาดและที่ตั้งไม่เหมาะกับวิถีชีวิตผู้อยู่อาศัยที่เป็นคนลาว ปัจจุบันมีขนาด 2.5x6 เมตร แต่ใช้งานหลายย่างเช่น เก็บของ จอดรถจักรยานยนต์และอื่นๆที่ตั้งอยู่ในตัวบ้าน ความต้องการของผู้อยู่อาศัยคือ แยกครัวออกจากตัวอาคารเพื่อไม่ให้กลิ่นควันเข้าอาคาร แบบแปลนปัจจุบันไม่มีเฉลียงอเนกประสงค์สำหรับ พักผ่อน กินข้าว ทำงานบ้าน รับแขก และอื่นๆ ห้องนอนเล็กเกินไป ไม่เหมาะกับครอบครัวที่มีจำนวนคนมาก ขนาดห้องที่ผู้อยู่อาศัยต้องการคือไม่น้อยกว่า 4x4 เมตร และบ้านไม่มีห้องเก็บของ

6.1.2 **ส่วนที่** 2 สรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินของโครงการ

ด้านผู้ดำเนินโครงการ

สำหรับผู้ดำเนินงานโครงการถือว่าการดำเนินงานสามารถทำได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้แต่ต้น ในส่วนการจัดหางบประมาณเพื่อจ่ายค่าการดำเนินการก่อสร้างให้กับบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ถึงแม้ว่าจะมีข้อยุ่งยากหลายด้านและไม่สามารถดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาแต่สามารถจ่ายเงินได้ครบตามจำนวน และถือได้ว่าไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการหลังการสร้างโครงการคือการ ทำสัญญาซื้อ – ขายบ้านกับผู้อยู่อาศัยและการเก็บเงินดาวน์และเงินค่าผ่อนซื้อภายหลังการเข้าอยู่อาศัยของผู้ได้รับสิทธิ์

นับแต่ปี ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) ถึงปัจจุบันมีผู้ที่ได้ทำสัญญาซื้อ-ขายและจ่ายค่าผ่อนซื้อบ้าน จากตัวอย่างการศึกษา 160 คน มีผู้ที่ทำสัญญาซื้อ-ขายจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 และผู้ที่ยังไม่ทำสัญญาซื้อ-ขาย จำนวน 76 คนคิดเป็นร้อยละ 48.0 ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายด้าน คือ (1) โครงสร้างขององค์กรที่ประกอบขึ้นจากหลายหน่วยงานมีสถานที่ทำงานต่างกันห่างไกลกัน ระบบข้อมูลข่าวสารยังไม่มีประสิทธิภาพ (2) สาเหตุจากขั้นตอนการดำเนินงานที่ยุ่งยากและมีหลายขั้นตอน ยากแก่การตรวจสอบ (3) สาเหตุจากผู้ดำเนินการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของตนและผู้อยู่อาศัยเองไม่มีวินัยทางการเงิน ไม่ปฏิบัติพันธะของตนเองและผู้อยู่อาศัยมีรายได้น้อยไม่สามารถนำเงินไปจ่ายค่าดาวน์บ้านได้

ด้านผู้อยู่อาศัยในโครงการ

ปัญหาของผู้อยู่อาศัยในโครงการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการเงินแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่ม1 มีรายได้น้อยไม่สามารถหาเงินไปจ่ายค่าดาวน์ร้อยละ 5.0 ของมูลค่าบ้านคือ 15,200,000.00 กีบ (ประมาณ 58,461.54 บาท / อัตราแลกเปลี่ยน 260 กีบต่อบาท / เดือนมีนาคม 2547) เป็นเงินประมาณ 760,000.00 กีบ (ประมาณ 2,923.00 บาท) จึงไม่ได้ดำเนินการทำสัญญากับผู้ดำเนินงานของรัฐ กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่มีความสามารถจ่ายได้แต่รอให้ผู้ดำเนินการของรัฐเป็นฝ่ายเริ่มดำเนินการ และกลุ่มที่ 3 คือผู้ที่ได้ดำเนินการทำสัญญาซื้อ-ขายและจ่ายค่าผ่อนซื้อตามสัญญา

สรุปได้ว่าโดยภาพรวมแล้วโครงการนี้ทำได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการและสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยรวมของรัฐบาลในการจัดสวัสดิการและสนองบุญคุณแก่ผู้ที่ทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ถึงแม้จะไม่ประสบความสำเร็จในการจัดเก็บเงินคืนในปัจจุบัน และถึงแม้ว่าผลของการลงทุนจะไม่มีความคุ้มค่าในด้านการเงิน แต่มีความคุ้มค่าในด้านจิตใจและสังคมทั้งภาครัฐบาล และข้าราชการบำนาญที่ได้รับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย แต่รัฐบาลต้องพบกับปัญหาการขาดแหล่งเงินทุนที่จะดำเนินโครงการต่อในอนาคต

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงและการแก้ปัญหาในโครงการปัจจุบัน

จากการประเมินผลโครงการพบว่าผู้อยู่อาศัยในโครงการมีความพอใจต่อกับที่อยู่อาศัยที่ได้รับการสวัสดิการเพราะมีความมั่นคงในการอยู่อาศัยมีที่อยู่เป็นของตนเอง มีสภาพที่อยู่อาศัยดีขึ้นกว่าที่อยู่เดิม แต่ยังมีปัญหาในการอยู่อาศัยในโครงการหลายย่างที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่มีในโครงการปัจจุบันดังนี้

การดำเนินงานด้านกายภาพ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการทุกฝ่ายร่วมมือกันศึกษาปัญหาด้านกายภาพที่เกิดขึ้นในโครงการปัจจุบันและปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นอย่างละเอียดเช่นระบบสาธารณูปโภค เป็นต้น ระบบน้ำประปา และถนนในโครงการเพราะผู้อยู่อาศัยได้รับความเดือดร้อนมากที่สุด
2. ให้ผู้อยู่อาศัยในโครงการมีส่วนร่วมในการศึกษาหาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน

3. ควรมีนักวิชาการคำปรึกษาแนะนำแก่ผู้อยู่อาศัยเรื่องการต่อเติมบ้าน การกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน เพราะถ้าปล่อยให้ผู้อยู่อาศัยดำเนินการโดยลำพังเช่นนี้จะเป็นปัญหาในอนาคตแน่นอน

การดำเนินงานด้านการเงิน

1. ศึกษาปรับปรุงวิธีการลดขั้นตอนการดำเนินงานจัดเก็บเงินค่าซื้อ-ขายบ้าน ของผู้รับผิดชอบไม่ให้ยุ่งยากและหลายขั้นตอนเกินความจำเป็นให้ผู้อยู่อาศัยใช้บริการรวดเร็วขึ้นกว่าเดิม

2. โอนผู้อยู่อาศัยให้ขึ้นกับหน่วยงานเดียวรับผิดชอบเพื่อความสดวกในการคุ้มครองดูแล เป็นการแก้ปัญหาความซ้ำซอนในการดำเนินการ และมีความสะดวกในการจัดเก็บเงินค่าซื้อบ้าน

6.2.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางการทำโครงการในอนาคต

สำหรับโครงการที่จะมีแผนการก่อสร้างในอนาคตต้องได้มีความพร้อมในทุกด้านและต้องมีการศึกษาอย่างละเอียด โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เป็นที่ปรึกษาของโครงการ การประเมินผลโครงการพบว่าโครงการมีข้อบกพร่องหลายอย่างในการดำเนินการที่ต้องได้แก้ไขสำหรับการทำโครงการในอนาคต ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีข้องสังเกตบางประการเพื่อเป็นแนวทางคือ

การดำเนินงานด้านกายภาพ

1. ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ที่จะเข้าอยู่อาศัยในโครงการให้ชัดเจนก่อนที่จะเริ่มทำโครงการ ประเด็นที่ต้องศึกษาจากผู้เข้าอยู่อาศัยคือ จำนวนคนที่จะเข้าอยู่อาศัยในโครงการ จำนวนเท่าใดมีพฤติกรรมในการอยู่อาศัยอย่างไรต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง

2. การคัดเลือกที่ตั้งโครงการต้องได้ศึกษาลักษณะทางกายภาพ ทำเลที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่จำเป็นและที่สำคัญต้องมีพื้นที่สำหรับทำการปลูกพืชให้กับผู้อยู่อาศัยตามความเหมาะสม

3. การออกแบบวางแผนผังโครงการบ้านจัดสรรควรมีการศึกษาความต้องการและวิถีชีวิตและความชินเคยในการอยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัยด้วย โดยการศึกษาจากลักษณะผังรวมของชุมชนแบบเดิมของคนลาว ศึกษาการกำหนดองค์ประกอบที่จำเป็นในหมู่บ้านที่ตั้งต่าง ๆ ของแต่ละองค์ประกอบนั้น เพื่อนำมาปรับให้เข้ากับสภาพการอยู่อาศัยในปัจจุบันตัวอย่างลักษณะผังรวมของหมู่บ้านคนลาวเดิมเช่น

จากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญในหมู่บ้านแบบเดิมจะต้องมี เขตใจกลางหมู่บ้านเป็นเขตใช้ทำกิจกรรมร่วมกัน เดิมจะมีหลักบ้านเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ตามความเชื่อในศาสนาผี ต่อมาเปลี่ยนวัดเป็นเขตใจกลางหมู่บ้านตามความเชื่อในศาสนาพุทธ และมีการแบ่งเขตอื่นๆ ที่ชัดเจน เช่นเขตที่อยู่อาศัยอยู่รอบเขตใจกลางบ้าน เขตป่าช้าอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้าน เขตพื้นที่ทำการเกษตร อยู่รอบหมู่บ้าน

ภาพที่ 6.1 แสดงลักษณะการจัดผังรวมหมู่บ้านแบบดั้งเดิมของคนลาวชนเผ่าลาวลุ่ม

ช่วงระยะที่ 1 เขตหลักบ้านเป็นเขตใจกลางหมู่บ้าน

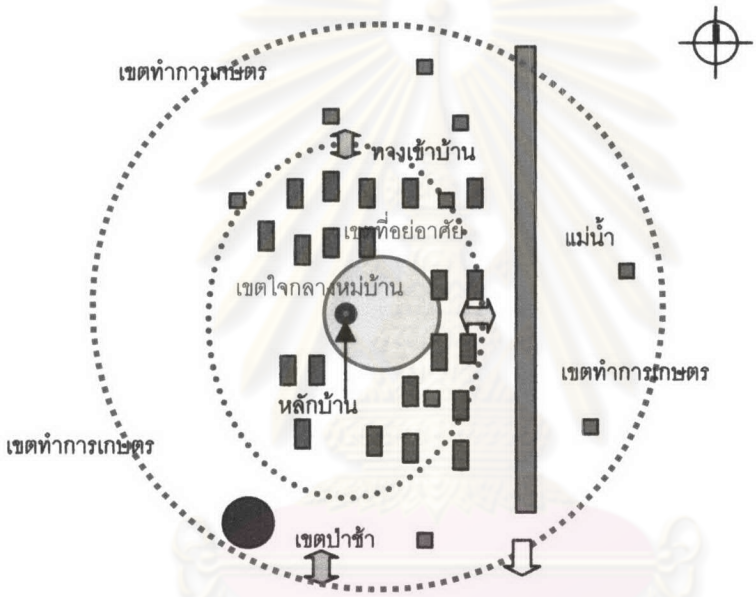

ช่วงระยะที่ 2 เขตวัดเป็นเขตใจกลางหมู่บ้าน

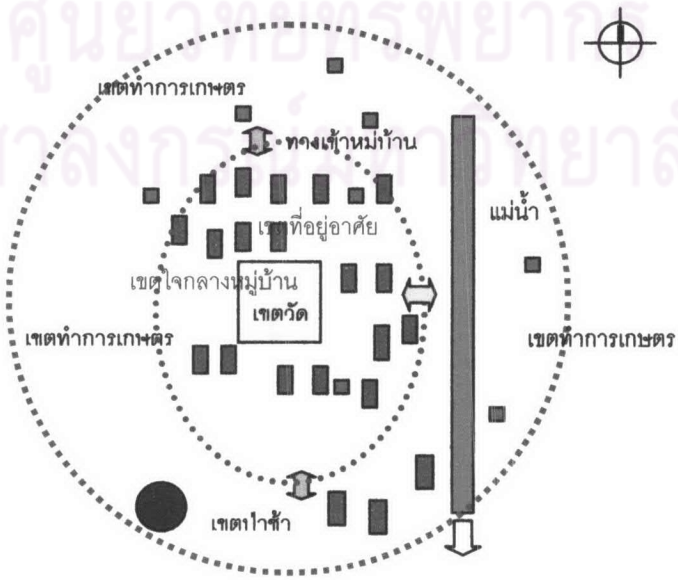

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดังนั้นการที่จะออกแบบวางผังบ้านจัดสรรให้เหมาะสมกับคนลาวควรทำการศึกษาลักษณะผังหมู่บ้านแบบเดิม และวิถีชีวิตเพื่อนำมาประยุคให้มีความสอดคล้องกันกับการดำลงชีวิตทามกลางการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน

4. ขั้นตอนการออกแบบแปลนบ้านควรมีการศึกษาลักษณะการนำใช้พื้นที่ใช้สอยในแปลนบ้านแบบเดิมของคนลาวเพื่อนำมาปรับให้เข้ากับการอยู่อาศัยในสภาพปัจจุบัน ดังตัวอย่างลักษณะการวางผังการนำใช้พื้นที่ใช้สอยในแปลนบ้านลาวเดิมเช่น

ภาพที่ 6.2 แสดงการนำใช้พื้นที่ใช้สอยในบ้านแบบเดิมของคนลาว

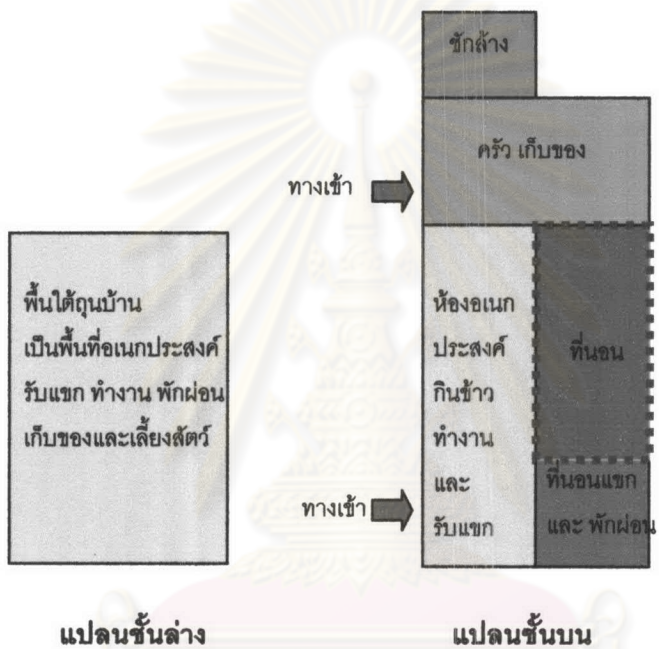

การดำเนินงานด้านการเงิน

1. ศึกษาด้านงบประมาณในการลงทุนทำโครงการว่ามีมากน้อยเท่าใดเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์โครงการให้แน่นอนและเหมาะสมกับงบประมาณที่มี พร้อมทั้งศึกษาในแง่การลงทุนผลตอบแทน ที่จะได้รับของโครงการในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น หลังจากนั้นจึงนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแผนการในการดำเนินงาน ที่ชัดเจนทั้งในเรื่องระยะเวลาในการดำเนินงาน การลงทุน และการขายบ้านในโครงการ เงินที่ได้จาการขายบ้านสามารถนำไปเป็นทุนในการดำเนินโครงการในระยะต่อไปได้

2. ถ้าวัตถุประสงค์ของโครงการต้องการนำเงินที่ได้จากการขายบ้านไปดำเนินโครงการต่อ ควรมีการกำหนดอัตราค่าผ่อนส่ง ดอกเบี้ย และระยะเวลาในการผ่อนชำระที่เหมาะสมขึ้นใหม่ด้วย เพราะถ้าไม่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาในการผ่อนจะไม่สามารถเก็บเงินได้ตามจำนวนที่กำหนด

3. ควรมีระบบการบริหารและดำเนินโครงการที่ดี ประกอบมีนักวิชาการครบถ้วนในแต่ละสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเช่นกลุ่มที่จำเป็นประกอบมี นักวิชาการด้านการบริหารโครงการ นักผังเมือง สถาปนิก วิศวกรโยธา นักวิชาการทางด้านบัญชี การเงิน เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4. หลังจากการดำเนินการก่อสร้างเสร็จ รัฐควรให้การสนับสนุนระบบการบริหารชุมชนและการส่งเสริมการสร้างอาชีพใหม่หลังจากเกษียณอายุราชการให้มากกว่าเดิมเพื่อทำให้ชุมชนมีรายได้สำหรับจ่ายค่าผ่อนซื้อบ้านและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

6.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยต่อไป

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของภาครัฐและสามารถนำมาเป็นหัวข้องานวิจัยได้เช่น

1. การศึกษาประเมินผลโครงการดำเนินโครงการจัดการที่อยู่อาศัยที่เดิมรัฐให้ข้าราชการอยู่โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิโดยรัฐขายผ่อนให้ข้าราชการ กรณีศึกษาอาคารประเภทบ้านเดี่ยว วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเมินผลการดำเนินโครงการด้านการจัดการ และด้านการเงิน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินการ สัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามผู้อยู่อาศัย

2. การศึกษาเปรียบเทียบโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยสำหรับข้าราชการและข้าราชการบำนาญ ต่างๆ ในลาวเพื่อเสนอแนะโครงการที่เหมาะสมในการดำเนินการสวัสดิการที่อยู่อาศัยของภาครัฐ

6.2.3 ข้อเสนอแนะเรื่องระเบียบวิธีวิจัย

1. การวางแผนการวิจัย ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากในกระบวนการทำวิจัยข้ามประเทศ เนื่องจากไม่สามารถลงเก็บข้อมูลภาคสนามได้บ่อยตามต้องการ ต้องมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานก่อนว่าข้อมูลที่ต้องการนั้นมีอยู่หน่วยงานใดบ้าง ใครเป็นคนรับผิดชอบ มีขั้นตอนการได้มาอย่างใดยากง่ายเพียงไร ใช้เวลาเท่าไร ในการกำหนดระยะเวลาควรเผื่อเวลาไว้บ้างเพราะถ้าเป็นการเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐจะต้องใช้เวลาและมีขั้นตอนยุ่งยากพอสมควร ก่อนติดต่อหน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องมีหนังสือแสดงความประสงค์ออกให้โดยมหาวิทยาลัยหรือสถานเอกอัครราชทูตลาวประจำบางกอก ประเทศไทย ดังนั้นต้องกำหนดขอบเขตด้านพื้นที่และเนื้อหาวัตถุประสงค์การวิจัยให้ชัดเจนแต่ต้น และต้องเตรียมความพร้อมด้านเอกสารสำคัญเพื่อไม่ให้มีปัญหาในเวลาเก็บข้อมูลภาคสนาม

2. อุปสรรคและปัญหาในการทำวิจัย การทำวิจัยที่มีสถานที่เก็บข้อมูลและสถานที่วิเคราะห์ประมวลผลห่างไกลกันมาก มักพบปัญหาในเวลาต้องการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมทำได้ยาก ยิ่งเป็นการวิจัยข้ามประเทศยิ่งต้องใช้เวลาและเงินมากขึ้น อุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งคือระบบจัดเก็บเอกสารที่ยังทำได้ไม่ดีของหน่วยงานแหล่งข้อมูล ทำให้ไม่ได้ข้อมูลตามต้องการหรือได้ข้อมูลแต่มีความล่าช้ามาก บางข้อมูลเป็นความลับทางราชการไม่สามารถเปิดเผยได้ บางข้อมูลไม่มีเพราะไม่มีการจัดเก็บหรือยังไม่ได้จัดเก็บเป็นต้น ดังนั้นก่อนทำวิจัยต้องมีการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนว่าหน่วยงานนั้นๆ มีข้อมูลที่เราต้องการหรือไม่อย่างไร จัดเก็บในรูปแบบไหน สามารถสำเนาด้วยวิธีใด เหล่านี้เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย